

TOLGA KOMMUNE

Sentraladministrasjonen

Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no)

Dato: 26.06.2020

<i>Vår ref.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Saksbehandler</i>	<i>Deres ref.</i>
20/133-5	4788/20	A20	Live Mestvedthagen Ryen	

MELDING OM POLITISK VEDTAK - HØRING NY OPPLÆRINGSLOV, NOU 2019:23

Fra møtet i Kommunestyret den 25.06.2020, saksnr 46/20.

Det underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

Kommunestyret støtter foringene KS legger i sin høringsuttalelse til NOU 2019:23 – forslag til ny opplæringslov, vedtatt i KS sitt hovedstyremøte den 18.05.2020:

- Det er positivt å gi større lokalt handlingsrom for å utforme medvirkningsordninger for elever og foresatte.
- Tolga kommune støtter ikke KS sin holdning til lærernorm, men ber om at lærernormen tilpasses ny opplæringslov.
- Å innføre aktivitetsplikt og forsvarlighetskrav vil medføre en uheldig administrativ merbelastning som binder opp ressurser som heller bør benyttes i elevrettet arbeid.
- Ansvar for å utforme tiltak innen håndhevingsordningen i skolemiljø saker må flyttes fra fylkesmannen til kommunen og fylkeskommunen, i tråd med utvalgets forslag.
- Utvidelse av lovkrav som forsterket innsats og utvidet mandat for PPT- tjenesten er ressurskrevende og forutsetter fullfinansiering fra statens side. Det må advares mot å lovfeste krav som ikke kan oppfylles på grunn av rekrutteringsutfordringer.
- Kulturskolene må fortsatt forankres i opplæringsloven.
- I det videre lovarbeidet må både økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene til endringer i kommunenes og fylkeskommunenes plikter og oppgaver vurderes nøyer.

Klageadgang:

I henhold til Forvaltningsloven § 28 er det anledning til å klage på vedtaket. Fristen for klage er 3 – tre - uker fra mottagelse av dette brev (Fvl. § 29).

Tolga kommune

Eventuell skriftlig klage sendes avsenderen av denne meldingen, som også kan gi råd og veiledning.

Med hilsen

Live Mestvedthagen Ryen
Fagleder informasjon, service, IKT

Møtesekretær for utvalget

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg:
Samlet saksfremstilling.

SÆRUTSKRIFT - NOU 2019: 23 NY OPPLÆRINGSLOV, HØRING

Arkivsak: 20/133

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
46/20	Kommunestyret	25.06.2020

Utskrift sendes til: Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no)

Vedlegg:

NOU 2019:23

Lovforslaget – sider fra NOU 2019:23

KS Høring NOU 2019: 23 – Sak i hovedstyret KS 18.05.2020

Andre dokumenter i saken:

31.01.2020 HØRING FRA KD

29.04.2020 Notat fra KS

Hefte: «Forslag til ny opplæringslov med merknader. Utdrag fra NOU 2019:23» Pedlex

Saksopplysninger:

Opplæringslovutvalget avga sin utredning, NOU 2019: 23 Ny opplæringslov, 13. desember 2019. Kunnskapsdepartementet har sendt lovutvalgets utredning ut på høring. Høringsfrist er 1. juli 2020.

Bakgrunn for NOU 2019: 23:

Regjeringen oppnevnte 22. september 2017 et utvalg som fikk i oppgave å utrede og vurdere behovet for rettslig regulering av grunnskoleopplæringen og den videregående opplæringen (grunnopplæringen). Utvalgets mandat var å foreslå ny opplæringslov og overordnede prinsipper for regelstyringen av grunnopplæringen.

Opplæringslovutvalgets mandat og målsetting for utredningsarbeidet

Målet for lovutvalgets arbeid er et regelverk som ivaretar målene og prinsippene for grunnopplæringen og som sikrer kommunene og fylkeskommunene tilstrekkelig handlingsrom til å fremme kvalitetsutvikling i skolen. I tillegg til ny opplæringslov, innebar mandatet å foreslå forskriftshjemler og føringer for innholdet i forskriftshjemler, og overordnede prinsipper for regelstyring av grunnopplæringens område.

Formålsparagrafen skal videreføres. Det samme gjelder ansvarsdelingen mellom stat, kommune og fylkeskommune. I sitt arbeid skulle utvalget ta hensyn til lokalt selvstyre og prinsippet om rammestyrt av kommuner og fylkeskommuner. Videre skulle utvalget ta hensyn til at opplæringsloven skal hjemle og beskytte elevers rettigheter og behov og at profesjonsutøverne gis tilstrekkelig rom for skjønnsutøvelse. Forslaget skal ikke innebære vesentlige merkostnader for stat eller kommunesektor i forhold til den kostnadsutviklingen som følger av gjeldende lov og praksis. Lovutvalget har hatt følgende tre målsettinger for lovarbeidet: Forslaget skal:

- Ivareta behovene til barn, unge og voksne i grunnopplæringen
- Være brukervennlig og anvendbar
- Plassere ansvar på riktig sted

Oversikt over innholdet i NOU - en

Kapittel 1 inneholder et sammendrag av utredningen, og lovforslag står i kapittel 2. I tillegg inneholder NOU - en fem deler: del I om utvalgets mandat, sammensetning og arbeid m.m., del II om styringen av grunnopplæringen, del III om utfordringer med dagens regelverk, del IV om utvalgets vurderinger og forslag og til slutt del V om implementering, konsekvenser av og merknader til lovforslaget. Del IV om utvalgets vurderinger og forslag er delt inn i kapitler etter tema (kapittel 12 – 54). Hvert kapittel, og enkelte underkapitler, avsluttes med en punktvis oppsummering av utvalgets forslag.

Utvalgets forslag

Opplæringslovutvalget foreslår en ny opplæringslov som er ment å erstatte dagens opplæringslov. Utvalget foreslår også prinsipper for regelstyringen for å bidra til at loven og forskrifter til loven over tid blir et godt og effektivt virkemiddel for styring av grunnopplæringen, se kapittel 12 i NOU - en.

For å skape rom for læring for mangfoldet av barn og voksne i dagens og framtidens grunnopplæring, foreslår utvalget blant annet at *universell opplæring, forsterket innsats* og *individuell tilrettelagt opplæring* innføres som nye betegnelser og bestemmelser i loven. Utvalget foreslår at kravet om universell opplæring erstatter dagens krav om tilpasset opplæring. Forsterket innsats erstatter dagens krav om intensiv opplæring, men utvides til å gjelde all opplæring og alle trinn. Retten til individuelt tilrettelagt opplæring viderefører dagens rett til spesialundervisning, men utvalget foreslår at den deles opp i tre rettigheter. Retten til personlig assistanse og fysisk tilrettelegging skilles ut som egne rettigheter. Utvalget foreslår også å utvide mandatet til den pedagogisk - psykologiske tjenesten slik at tjenestens arbeid ikke bare skal rette seg mot elever med særlige behov, men mot alle elever. Se kapittel 31 om universell opplæring og individuell tilrettelegging.

Ungdommer som har fullført videregående opplæring uten å bestå, bør etter opplæringslovutvalgets vurdering få en ny sjanse til å få studiekompetanse eller yrkeskompetanse. Utvalget foreslår derfor å innføre rett til videregående opplæring for dem som har «brukt opp» ungdomsretten til videregående opplæring, men som ikke har bestått. Disse ungdommene får etter utvalgets forslag rett til videregående opplæring særskilt organisert for voksne, det vil si at retten til videregående opplæring ikke er knyttet opp mot et bestemt antall år, og at retten ikke må tas ut innenfor en bestemt tidsramme. Les mer om forslaget i kapittel 45.4.4 om rett til videregående opplæring for voksne.

Opplæringslovutvalget har hatt som mål å lage en lov med godt språk og god struktur. Utvalget har blant annet forsøkt å skape bedre sammenheng mellom reglene for grunnskolen og reglene for den videregående opplæringen. Utvalget har vært opptatt av i størst mulig grad å unngå likelydende bestemmelser i ulike deler av loven, unngå dobbeltreguleringer og å unngå særregulering av forhold som er regulert i sektorovergripende lover som kommuneloven og forvaltningsloven.

For øvrig foreslår utvalget blant annet

- egne bestemmelser om vektlegging av elevens beste, elevmedvirkning, skoledemokrati, foreldresamarbeid og skole regler, se kapittel 18, 19, 21 og 22.
- at kravet om at skolene skal ha samarbeidsutvalg, elevråd, forelderåd mv. ikke videreføres, men elevene skal fortsatt ha rett til å velge elevråd, se kapittel 19.
- at det stilles krav om et visst omfang grunnskoleopplæring for at en elev kan sies å ha fullført grunnskolen og dermed få rett til videregående opplæring. Ungdom som ikke har fullført grunnskolen, får rett til ett år med grunnskoleopplæring ved en videregående skole, se kapittel 24.
- at aktivitetsplikten og håndhevingsordningen for saker om psykososialt skolemiljø videreføres med enkelte endringer, se kapittel 36.
- at ansatte i skolen på visse vilkår skal kunne gripe inn med milde fysiske tiltak overfor elever hvis det er nødvendig for å opprettholde orden eller avverge skade, se kapittel 37.2
- flere nye regler som skal bidra til at opplæringen i større grad gis av en lærer med relevant faglig og pedagogisk kompetanse, og at lærerne får tid til å være lærere. Det fastsettes for eksempel i loven at all opplæring skal forberedes og følges opp av en lærer, og at læreren som hovedregel må være til stede, se kapittel 39.
- at lærernormen ikke videreføres fordi utvalget foreslår flere andre krav som vil bidra til å oppnå målene med lærernormen og samtidig legge bedre til rette for at ressursbruken kan tilpasses elevenes behov, se kapittel 26.3.
- å åpne for fjernundervisning i flere tilfeller enn i dag. Fjernundervisningen må blant annet være trygg og pedagogisk forsvarlig og sikre at læreren og elev en kan kommunisere effektivt, se kapittel 28.
- at samiske elever i grunnskolen gis rett til opplæring på samisk i to fag dersom minst tre elever i kommunen krever det, se kapittel 33.
- større fleksibilitet i fag - og timefordelingen, se kapittel 17.
- en rekke endringer i reglene om videre gående opplæring i bedrift, blant annet at loven bruker «lærling» som fellesbenevnelse for alle som får fagopplæring i bedrift, se kapittel 29.
- flere klargjøringer og språklige endringer i reglene om grunnskoleopplæring og videregående opplæring særskilt organisert for voksne, se kapittel 45.

Til selve høringen:

Departementet ber høringsinstansene vurdere om det er behov for å forelegge høringsbrevet for eventuelle underliggende instanser som ikke er oppført på listen over høringsinstanser. I tillegg ønsker KD at det informeres om høringen på egen nettside, i nyhetsbrev eller liknende. Alle som ønsker det, kan sende inn høringsuttalelse. Dette gjelder også privatpersoner og aktører som ikke er oppgitt på adresselisten for høringen.

Til innsending av høringssvarene:

KD ber om at det framgår klart av høringssvaret hvilke paragrafer i lovutkastet eller hvilke kapitler i NOU - en høringsuttalelsene gjelder. Opplæringslovutvalget har ikke drøftet forslaget om mild tvangsbruk med utvalgets referansegruppe eller andre, og departementet ber derfor særskilt om innspill til dette forslaget, se forslag til § 12 - 1 og kapittel 37.2 i NOU - en.

Høringsuttalelser skal sendes elektronisk ved bruk av den digitale løsningen for høringsuttalelser på www.regjeringen.no/id2687171 under «Send inn høringssvar».

Departementets oppfølging av utredningen og videre prosess:

Kunnskapsdepartementet tar sikte på å sende høringsnotat med forslag til ny opplæringslov på høring våren 2021. Høringsuttalelsene til NOU 2019: 23 vil være viktige i Kunnskapsdepartementets arbeid med det kommende høringsforslaget. Regjeringen skal for øvrig legge fram en lovproposisjon våren 2021 med forslag til enkelte endringer i dagens opplæringslov. Regjeringen tar sikte på å legge fram et lovforslag om ny opplæringslov for Stortinget våren 2022.

Stortinget har vedtatt at normen for lærertetthet skal evalueres, og NIFU skal gjennomføre evalueringen på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Resultatet av evalueringen vil foreligge våren 2022. Departementet kommer derfor ikke til å vurdere forslaget om å ikke videreføre lærernormen før lærernormen er evaluert.

Kunnskapsdepartementet sendte NOU 2019: 25 *Med rett til å mestre. Struktur og innhold i videregående opplæring* på høring 22. januar 2020. I utredningen er det blant annet forslag om å utvide retten til videregående opplæring fra en rett til tre års opplæring til en rett til å fullføre med studie - eller yrkeskompetanse. Kunnskapsdepartementet ser at det kan være krevende for høringsinstansene å skulle svare på flere høringer på samme tid. De ber likevel om at kommunene svarer på høringene hver for seg. Departementet vil se innspillene i sammenheng i det videre arbeidet med forslag til ny opplæringslov.

Saksvurdering:

Mange av endringene som ligger i forslag til ny opplæringslov skaper engasjement, og vil vektes ulikt avhengig av hvilke «briller» vi ser endringsforslagene gjennom. Norsk Kulturskoleråd har sendt innspill til kommunene fordi de er uenige i at kulturskolen foreslås tatt ut av opplæringsloven og i stedet inn i Kulturloven. FUG (foreldretutvalget for grunnsopplæringen) er uenig i forslaget om at rådsorganene i skolen skal gjøres frivillige (elevråd, foreldrenes arbeidsutvalg mv). Utdannings-forbundet (sentralt) har gitt innspill til utredningen på utformingen av regelverket. Deres fokus er det profesjonelle handlingsrommet. Dvs. sikre likeverdig opplæring i hele landet, et regelverk som fremmer kvalitetsutvikling og skaper rom for profesjonsutøvelse i skolen.

KS Innlandet sendte 29.04.20 et notat til kommunene som kunne være en støtte i kommunenes eget arbeid med høringen. Det er til god hjelp for kommunene, fordi den spesielle situasjonen rundt Korona-pandemien har skapt en utfordrende situasjon på mange måter. KD ønsker at mange sender høringsuttalelse. Det må ikke kanaliseres gjennom ett organ i kommunene. Administrasjonen i Tolga har ikke oversikt hvem og hvilke organ som vil sende hørings svar. Vi vet at ingen øvrige kommuner i regionen har prioritert det i den spesielle situasjonen denne våren. Forlag til ny opplæringslov har imidlertid vært tema i det skolefaglige samarbeidet i regionen. Det er uansett viktig å settet seg inn i den nye loven, uavhengig om kommunen ønsker å benytte høringsretten eller ikke.

I notatet fra KS redegjøres det for noen overordnede problemstillinger KS mener er viktige temaer som kommunesektoren og KS fremmer synspunkter på. I høringen må det vurderes om målsettingene og de føringene som ligger i mandatet, er ivaretatt i lovforslaget.

Innspill i høringen fra KS:

KS mener i utgangspunktet at lovforslaget i hovedsak ivaretar føringene i mandatet, og at loven er brukervennlig og anvendbar for kommunesektoren. KS mener imidlertid at forslaget på enkelte punkter kan føre til redusert handlingsrom og økt rapporteringsbyrde for kommunesektoren. På andre punkter gir forslaget økt kommunalt handlingsrom. Det redegjøres nærmere for dette under omtalen av forslagene

I det videre arbeidet med loven ønsker KS en tydelig henvisning kommuneloven § 2-1 om kommunesektorens initiativfrihet og at begrensninger i selvstyret må ha hjemmel i lov. Dette gir det rettslige grunnlaget for kommuners og fylkeskommuners handlefrihet, og er en grunnregel for forholdet mellom statlig styring og kommunalt/fylkeskommunalt selvstyre. I lovforslaget vil begrensninger i handlingsrommet fremkomme som rettigheter for elevene og plikter for kommunene og fylkeskommunene.

Ansvarsplassering Det er positivt at kommunens og fylkeskommunens ansvar for grunnopplæringen fastslås innledningsvis i loven (§ 1-5). Bestemmelsen og den nærmere reguleringen i kap. 22 bidrar til klarhet om ansvarsforholdene også der hvor lovteksten omtaler skolen, ledelsen og personale. Dette klargjør ansvarsforholdet mellom det profesjonelle skjønnnet og kommunenes og fylkeskommunenes ansvar. Ansvarsplasseringen er imidlertid ikke gjennomført i lovteksten. Flere steder omtales skolens ansvar. KS mener det er ønskelig med en lovtekst som gjennomført skriver kommunen og fylkeskommunen siden det er disse som er rettssubjekter. Et unntak fra dette er det personlige straffeansvaret i skolemiljø saker som er foreslått videreført.

Forsvarlighetskravet: Opplæringslovutvalget foreslår at det skal lovfestes et generelt forsvarlighetskrav for opplæringen (§ 1-3). Fylkesmannen skal ha full prøvingsadgang for om opplæringen og annen virksomhet etter opplæringsloven er forsvarlig. Forvaltningslovutvalget ønsket ikke å lovfeste et forsvarlighetskrav fordi det er vanskelig å nærmere angi hva som ligger i dette kravet ved siden at saksbehandlingsregler og rettigheter som allerede er fastsatt. KS' Hovedstyret har tidligere vedtatt en tilslutning til forvaltningslovutvalgets vurdering og konklusjon om at lovfesting av forsvarlighetskrav ikke er ønskelig. En konsekvens av at forsvarlighet lovreguleres, er at det skal følges opp både i internkontroll og tilsyn. Dette innebærer dokumentasjon både på at man mener man har oppfylt lovkravet og på at dette er forsvarlig.

Universell opplæring, forsterket opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring (Kap. 10): Utvalget foreslår å endre betegnelsene på tilpasset opplæring, tidlig innsats og spesialundervisning til universell opplæring, forsterket opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring. De to første er plikter for kommunen uten tilsvarende rettigheter for elevene. Individuelt tilrettelagt opplæring skal fortsatt være en rettighet med sakkyndig vurdering og enkeltvedtak. Forsterket opplæring skal gjelde alle fag og alle trinn, i motsetning til dagens regler om tre fag og 1.-4. trinn. Dette vil kreve økte ressurser i kommunene og fylkeskommunene. Retten til assistanse, fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemidler blir egne bestemmelser uten krav til sakkyndig vurdering. Dette vil redusere pedagogisk-psykologisk tjenestes (PPT) sakkyndighetsarbeid. Det foreslås at PPTs mandat utvides til å gjelde alle elever og ikke som i gjeldende lov, elever med særskilte behov.

Det er uklart hvilke internkontrollrutiner og dokumentasjon som vil være nødvendig for å avgrense de tre opplæringskategoriene fra hverandre og for at kommuner og fylkeskommuner skal kunne følge opp sitt ansvar. Det må for eksempel kunne begrunnes hvorfor kommunen

mener eleven trenger forsterket opplæring og ikke individuelt tilrettelagt opplæring. Foreldre som er uenige i beslutningen, vil ha rett til en begrunnelse for valget som er gjort for barnet deres, uavhengig av rettighet eller ikke. Hensikten med å gi noen elever et tilbud uten sakkyndig vurdering, hindrer ikke at kommunen må ha prosedyrer, rutiner og dokumentasjon for å kunne følge opp sitt ansvar. Det er ønskelig at kommunene belyse konsekvensene av dette i sitt hørings svar.

Overgang grunnskole- videregående skole, Forsterket rett til videregående opplæring:

Lovutvalget foreslår at elever som har avsluttet 10. trinn, men ikke fullført grunnskoleopplæringen, gis rett til et års grunnskoleopplæring ved en videregående skole, etter reglene om voksenopplæring. Dette forslaget bør ses i sammenheng med Lied-utvalgets forslag om reform av videregående opplæring, jfr. NOU 2019:26 Med rett til å mestre, som også er på høring med høringsfrist 01.07.2020.

Skolemiljø – håndhevingsordningen (§ 11-6): Utvalget foreslår å endre håndteringsordningen i skolemiljø saker slik at fylkesmannen i stedet for å fatte vedtak om hva skolen skal gjøre, som hovedregel skal pålegge kommunen og fylkeskommunen å rette forholdet. Dette innebærer at avgjørelser om hva som må gjøres, flyttes til den som faktisk er ansvarlig og også gir bedre mulighet for å involvere ansatte i både skolen og kommunen/fylkeskommunen i løsningen av sakene.

Skoledemokrati (§ 2-4): Utvalget foreslår at reglene om brukermedvirkningsorganer, som foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) og samarbeidsutvalg/skoleutvalg, tas ut av loven og erstattes med regler om skoledemokrati. Kommunene og fylkeskommunene kan selv på visse betingelser, fastsette hvordan de vil sikre medvirkning for elever og foreldre. Elever skal ha rett til å velge elevråd. Forslaget kan gi kommunesektoren gode muligheter til å organisere demokratisk deltakelse på ulike måter.

Skadeforebygging: Utvalget foreslår at ansatte i skolen skal kunne gripe inn fysisk mot elever dersom det er nødvendig for å avverge fare for skade på andre personer eller for å avverge vesentlig skade på eiendom. Ansatte skal også kunne gripe inn fysisk mot elever for å holde ro og orden, dersom det er nødvendig for å hindre mer inngripende tiltak. Reglene om nødrett og nødverge gjelder ansatte i skolen. Fysiske inngrep skal varsles til rektor som skal varsle kommunen eller fylkeskommunen. Det bør vurderes om forslaget er klart nok til å være til hjelp for ansatte i skolen.

Lærernorm: Utvalget foreslår at bestemmelsene om lærernorm ikke videreføres. Begrunnelsen er at andre bestemmelser vil være mer målrettet for å oppnå det samme resultatet og at lærernormen er for rigid og ikke gir nødvendig handlingsrom. De andre bestemmelsene gjelder krav om at lærer som hovedregel skal være til stede i opplæring (§ 15-4), krav om forsvarlig vikarordning (§ 15-5), forsterket innsats (§ 10-2) og forsvarlig opplæring (§ 1-3). KS har tidligere uttalt seg mot lærernorm. Det vil være viktig å vurdere lærernorm i forhold til de andre reguleringene som foreslås, slik at man ikke ender opp med både lærernorm og de bestemmelsene lovutvalget mener bør erstatte denne.

Faglig ansvar for opplæringen – personalet i skolen (Kap. 15): Utvalget foreslår at bare lærere kan ha det faglige ansvaret for opplæringen (§ 15-4). Med lærere forstås lærere som oppfyller kompetansekravene (har lærerutdanning), midlertidig ansatte og ansatte på vilkår. KS vil påpeke at forutsetningen om at også de to sistnevnte gruppene omfattes, er avgjørende for å

sikre at det er praktisk mulig å gjennomføre undervisning ved fravær og rekrutteringsutfordringer. Det foreslås videre at lærer som hovedregel må være til stede i undervisningen, med visse unntak når det gjelder fjernundervisning (§ 13-3), og at kommunene og fylkeskommunen må ha en forsvarlig vikarordning. Særskilt kvalifisert personale kan gi individuelt tilrettelagt opplæring (§ 10-6).

Aktivitetsplikt (kap. 10): Utvalget foreslår å lovfeste en aktivitetsplikt for å sikre tilfredsstillende utbytte av opplæringen (§ 10-2). Kommunene og fylkeskommunene skal sørge for at lærerne følger med på elevenes utvikling og sørge for at lærerne melder fra til rektor dersom det er tvil om at eleven får tilfredsstillende utbytte. Forslaget viser noe av dilemmaet når gode ønsker lovfestes. Det er selvfølgelig at lærere, skoleledere og kommuner og fylkeskommuner skal følge med. Det følger av overordnet ansvar for grunnopplæringen og ansettelse. Problemstillingene knytter seg til lovregulering. Hvilke konsekvenser får plikten til å «sørge for» for både tillit til profesjonen og til kommunedirektørens internkontroll? Hvordan skal et eventuelt forsvarlighetskrav etterprøves? Lovlighetstilsyn kan omfatte både plikten i og for seg og med forsvarligheten. Skal dette være tilsyn med kommunedirektørens internkontroll eller skal fylkesmannen vurdere konkret undervisning? KS stiller spørsmål ved om en slik lovfestet aktivitetsplikt er hensiktsmessig for å oppnå formålet, og anbefaler at kommunene og fylkeskommunene vurderer dette i sitt arbeid med høringen.

Oppsummerende kommentarer fra KS i sitt notat av 29.04.2020: I høringsarbeidet bør både loven som helhet og enkeltforslag vurderes i forholdet til kommunenes og fylkeskommunenes ansvar for og mulighet til å gi god grunnopplæring. Det er viktig å se sammenhengen mellom handlingsrom, tillit, tidsbruk og lovregulering. Jo mer som lovreguleres og detaljreguleres, jo mer tid må det brukes til å dokumentere at loven overholdes og jo mindre rom blir det for det lokale og det profesjonelle skjønnet med de konsekvenser dette har for tillit til både profesjonen og kommunesektoren.

KS mener at lovforslaget mangler konsekvensutredninger av de ulike pliktbestemmelsene i forhold til hvilke krav til rutiner, prosedyrer, dokumentasjon og rapportering som følger av lovreguleringen og for tidsbruk og andre ressurser som vil gå med til dette. Videre vil KS peke på at plikter og ansvar i loven dreier seg om juridiske forhold. Det profesjonelle skjønnet må utøves innenfor rammen av kommunesektorens overordnede ansvar. Dette er nødvendig for å tydeliggjøre at kommune og fylkeskommunene har ansvaret for at elevene får den opplæringen og det trygge skolemiljøet de skal ha.

I KS sitt hovedstyremøte den 18.05.2020 ble det vedtatt føringer som skal inngå i KS sin høringsuttalelse. Forlaget til vedtak i dette møtet gjengis nedenfor:

«Hovedstyret gir administrasjonen fullmakt til å skrive høringsuttalelse med følgende føringer:

KS mener at:

- Det er positivt å gi større lokalt handlingsrom for å utforme medvirkningsordninger for elever og foresatte.
- Lærernormen må avvikles, for å gi større rom for å bruke læreresressene i tråd med lokale behov, støttes.
- Å innføre aktivitetsplikt og forsvarlighetskrav vil medføre en uheldig administrativ merbelastning som binder opp ressurser som heller bør benyttes i elevrettet arbeid.

- Ansvar for å utforme tiltak innen håndhevingsordningen i skolemiljøsaker må flyttes fra fylkesmannen til kommunen og fylkeskommunen, i tråd med utvalgets forslag.
- Utvidelse av lovkrav som forsterket innsats og utvidet mandat for PPT- tjenesten er ressurskrevende og forutsetter fullfinansiering fra statens side. Det må advares mot å lovfeste krav som ikke kan oppfylles på grunn av rekrutteringsutfordringer.
- Kulturskolene må fortsatt forankres i opplæringsloven.
- I det videre lovarbeidet må både økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene til endringer i kommunenes og fylkeskommunenes plikter og oppgaver vurderes nøyere.»

Innstilling:

Kommunestyret støtter føringene KS legger i sin høringsuttalelse til NOU 2019:23 – forslag til ny opplæringslov, vedtatt i KS sitt hovedstyremøte den 18.05.2020:

- Det er positivt å gi større lokalt handlingsrom for å utforme medvirkningsordninger for elever og foresatte.
- Lærernormen må avvikles, for å gi større rom for å bruke læreresursene i tråd med lokale behov, støttes.
- Å innføre aktivitetsplikt og forsvarlighetskrav vil medføre en uheldig administrativ merbelastning som binder opp ressurser som heller bør benyttes i elevrettet arbeid.
- Ansvar for å utforme tiltak innen håndhevingsordningen i skolemiljøsaker må flyttes fra fylkesmannen til kommunen og fylkeskommunen, i tråd med utvalgets forslag.
- Utvidelse av lovkrav som forsterket innsats og utvidet mandat for PPT- tjenesten er ressurskrevende og forutsetter fullfinansiering fra statens side. Det må advares mot å lovfeste krav som ikke kan oppfylles på grunn av rekrutteringsutfordringer.
- Kulturskolene må fortsatt forankres i opplæringsloven.
- I det videre lovarbeidet må både økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene til endringer i kommunenes og fylkeskommunenes plikter og oppgaver vurderes nøyere.

Kommunestyret behandlet saken i møte 25.06.2020 :

Omforent endringsforslag i pkt 2:

- Tolga kommune støtter ikke KS sin holdning til lærernorm, men ber om at lærernormen tilpasses ny opplæringslov.

Rådmannens pkt 2: Det ble enstemmig vedtatt at dette punktet tas ut.

Omforent forslag til pkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling i de øvrige punktene ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Vedtak i Kommunestyret 25.06.2020:

Kommunestyret støtter føringene KS legger i sin høringsuttalelse til NOU 2019:23 – forslag til ny opplæringslov, vedtatt i KS sitt hovedstyremøte den 18.05.2020:

- Det er positivt å gi større lokalt handlingsrom for å utforme medvirkningsordninger for elever og foresatte.
- Tolga kommune støtter ikke KS sin holdning til lærernorm, men ber om at lærernormen tilpasses ny opplæringslov.
- Å innføre aktivitetsplikt og forsvarlighetskrav vil medføre en uheldig administrativ merbelastning som binder opp ressurser som heller bør benyttes i elevrettet arbeid.
- Ansvar for å utforme tiltak innen håndhevingsordningen i skolemiljøsaker må flyttes fra fylkesmannen til kommunen og fylkeskommunen, i tråd med utvalgets forslag.
- Utvidelse av lovkrav som forsterket innsats og utvidet mandat for PPT- tjenesten er ressurskrevende og forutsetter fullfinansiering fra statens side. Det må advares mot å lovfeste krav som ikke kan oppfylles på grunn av rekrutteringsutfordringer.
- Kulturskolene må fortsatt forankres i opplæringsloven.
- I det videre lovarbeidet må både økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene til endringer i kommunenes og fylkeskommunenes plikter og oppgaver vurderes nøyer.